

การศึกษาข้อคิดและคติธรรมที่ปรากฏในวรรณกรรมเยาวชน รางวัลนายอินทร์อะวอร์ด เรื่อง “เด็กชายธรรมดาในดินแดนแห่งเวทมนตร์” A Study the Concepts and Morals that Appear in the Youth Literature of Nai In Award “Ordinary Boy in the Land of Magic”

¹ปวีณา ทบแพ ²พัทธนันท์ พาป้อ และ ³ปพิชญา พรหมกันธา

¹Paweena Thobpae, ²Phatthanant Phapor and ³Paphitchaya Promkantha

¹²³มหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ

¹²³Chaiyaphum Rajabhat University

¹Corresponding Author's Email: paweenathobpae@gmail.com

Received July 9, 2023; Revised July 17, 2023; Accepted August 9, 2023

บทคัดย่อ

บทความวิจัยเรื่องนี้ มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาข้อคิดที่ปรากฏในวรรณกรรมเยาวชนรางวัลนายอินทร์อะวอร์ด เรื่อง “เด็กชายธรรมดาในดินแดนแห่งเวทมนตร์” และ 2) เพื่อศึกษาคติธรรมที่ปรากฏในวรรณกรรมเยาวชนรางวัลนายอินทร์อะวอร์ด เรื่อง “เด็กชายธรรมดาในดินแดนแห่งเวทมนตร์” ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับข้อคิดหรือแนวคิด และคติธรรม คุณธรรม และจริยธรรมในวรรณกรรมเยาวชนรางวัลนายอินทร์อะวอร์ด เรื่อง “เด็กชายธรรมดาในดินแดนแห่งเวทมนตร์” วิเคราะห์ สรุป และอภิปรายผลการวิจัยแบบพรรณนาความ ผลการวิจัยพบว่า

ด้านข้อคิดหรือแนวคิดที่ปรากฏในวรรณกรรมเยาวชนรางวัลนายอินทร์อะวอร์ด เรื่อง “เด็กชายธรรมดาในดินแดนแห่งเวทมนตร์” ทั้งหมด 15 ตอน ปรากฏ 4 แนวคิด ได้แก่ แนวคิดแสดงทัศนะ แนวคิดแสดงพฤติกรรม แนวคิดแสดงภาพและเหตุการณ์และแนวคิดแสดงอารมณ์ ที่พบมากที่สุด คือ แนวคิดแสดงทัศนะ รองลงมา คือ แนวคิดแสดงอารมณ์ แนวคิดแสดงภาพและเหตุการณ์ และแนวคิดแสดงพฤติกรรม

ด้านคติธรรม คุณธรรม และจริยธรรม ปรากฏด้านคติธรรม คุณธรรม และจริยธรรมครบทั้ง 12 ประการที่พบมากที่สุด คือ ความมีเมตตา รองลงมา คือ ความกล้าหาญกล้า ความสามัคคี ความอดทน ความเสียสละ ความมีวินัย ความเป็นตัวของตัวเอง ความกตัญญู ความซื่อสัตย์ และความสันโดษ พบน้อยที่สุด คือ ความขยันหมั่นเพียร

“เด็กชายธรรมดาในดินแดนแห่งเวทมนตร์” เป็นวรรณกรรมเยาวชนมีเนื้อหาที่สำคัญ คือ การนำเสนอเกี่ยวกับการตระหนักถึงความสำคัญของธรรมชาติ เราต้องช่วยดูแลรักษาให้คงอยู่อย่างยั่งยืนนอกจากนี้ยังสอดแทรกข้อคิด คติธรรม หลักในการประพฤติปฏิบัติตน การใช้ชีวิตร่วมกันในสังคมกับผู้อื่นอย่างมีความสุขเยาวชนสามารถนำข้อคิด และคติธรรมที่อยู่ในเนื้อหาไปปรับใช้ให้เกิดประโยชน์ในชีวิตประจำวันได้

คำสำคัญ: ข้อคิด, คติธรรม, วรรณกรรมเยาวชน, รางวัลนายอินทร์อะวอร์ด

Abstract

The objectives of this article were: 1) to study the concepts in the Nai In Award Youth Literature, "Ordinary Boys in the Land of Magic", and 2) to study the moral principles that appeared in the Nai In Award Youth Literature, "Ordinary Boys in the Land of Magic". The researcher studied the research papers concerning the concepts and principles of morality and ethics in youth literature Nai In Award for "Ordinary Boys in the Land of Magic", Analyze, summarize, and discuss the findings of the descriptive research findings. The results of the research showed that:

Regarding the concepts Nai In Award Youth Literature, "Ordinary Boys in the Land of Magic", a total of 15 chapters, appeared in 4 concepts: 1) Conceptual concepts, 2) behavioral concepts, 3) visual concepts and events, and 4) the expression of emotions.

In terms of morals, and ethics as appeared in the youth literature, Nai In Awards "Ordinary Boys in the Land of Magic" consisted of 15 episodes, consisting of 12 aspects. The most common thing was compassion, followed by courage, courage, unity, patience, selflessness, discipline, individuality, gratitude, honesty. And the least solitude was perseverance.

"Ordinary boys in the land of magic" was a youth literature with important content was a presentation about the awareness of the importance of nature. We had to help maintain and maintain a lasting existence. In addition, it also included insights into the main moral principles and practices living together, happily in society with other people. Youth could bring ideas and the moral in the content to be adapted to be useful in daily life.

Keywords: Concepts, Morals, Youth Literature, Nai In Award

บทนำ

วรรณกรรม (ชไมพร พรเพ็ญพิพัฒน์, 2549 : 3) หมายถึงงานสร้างสรรค์ที่ใช้ภาษาเป็นสื่อกลาง ไม่ว่าจะจะมีเนื้อหาแบบใด มีขอบเขตถึงงานเขียนทุกชนิดบทกวีนิพนธ์ ร้อยกรอง และข้อเขียนที่ใช้ภาษาร้อยแก้ว เช่น วรรณคดี สารคดี นวนิยาย เรื่องสั้น บทความ บทละคร บทภาพยนตร์ บทโทรทัศน์ ตลอดจนคอลัมน์ต่าง ๆ ในหนังสือพิมพ์ รวมถึงวรรณกรรมประเภทมุขปาฐะ เช่น นิยายพื้นบ้าน บทเพลงต่าง ๆ ฯลฯ ปัจจุบันได้แบ่งประเภทของวรรณกรรมเพื่อให้มีความเหมาะสมกับวัยของผู้อ่าน เนื่องจากเยาวชนเป็นกลุ่มที่อายุน้อย แตกต่างกับกลุ่มผู้ใหญ่ ทั้งในด้านร่างกาย จิตใจ ความรู้ ประสบการณ์ และด้านความสามารถ จึงต้องให้ความสำคัญกับการวางโครงเรื่องหรือเนื้อหาให้เหมาะสมกับแต่ละวัย เช่น วรรณกรรมเยาวชน อาจจะมีการแบ่งตามช่วงอายุ คำว่า เยาวชน ตามพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2554 (ราชบัณฑิตยสถาน, 2556 : 961) หมายถึง บุคคลอายุเกิน 15 ปีบริบูรณ์แต่ยังไม่ถึง 18 ปีบริบูรณ์ ส่วนคำว่า ผู้ใหญ่ ตามพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2554 (ราชบัณฑิตยสถาน, 2556 : 786) หมายถึง คนที่มีอายุมากกว่า 18 ปีบริบูรณ์ ทำให้สังคมต้องสนใจเยาวชน พยายามตอบสนองความต้องการต่าง ๆ เพื่อพัฒนาทั้งด้านจิตใจ และสติปัญญาให้แก่เยาวชน โดยเฉพาะการส่งเสริมการแต่งวรรณกรรมสำหรับเยาวชน เมื่อรวมคำว่า “วรรณกรรม” กับคำว่า “เยาวชน” เข้าด้วยกัน วรรณกรรมเยาวชน (มานพ ถนอมศรี, 2546 : 65) คือ หนังสือที่เขียนให้เด็กและเยาวชนอ่าน เพื่อความสนุกสนานเพลิดเพลิน อาจมีคติสอนใจในด้านจริยธรรม

สร้างสรรค์อารมณ์ และความรู้สึก เพื่อใช้ในการจำแนกความถูกผิดทางศีลธรรมที่จะนำไปใช้ในการดำเนินชีวิต ในภายหน้าสอดคล้องกับพรรณทิตา ปานเอี่ยม (พรรณทิตา ปานเอี่ยม, 2554 : 12) และสุภาสิณี คุ่มไพร (สุภาสิณี คุ่มไพร, 2557 : 11) ที่กล่าวไว้ว่า วรรณกรรมเยาวชนเป็นหนังสือที่จัดทำขึ้นเพื่อให้เยาวชนได้ใช้ในการอ่าน การฟัง และการเรียนรู้ด้วยเนื้อหาสาระที่มุ่งให้ความรู้ ความคิด ส่งเสริมจินตนาการ ทั้งด้านเนื้อเรื่อง แนวคิด ตัวละครหรือฉาก ที่ผู้เขียนได้นำเสนอออกมาให้มีความเหมาะสมสำหรับเยาวชน ตลอดจนเสริมสร้างทักษะในด้านต่าง ๆ ให้แก่เยาวชน เพื่อพัฒนาทางด้านความคิด จิตใจ อารมณ์ และสติปัญญาของเยาวชนให้เติบโตอย่างสมบูรณ์

งานประพันธ์ที่สร้างสรรค์ขึ้นสำหรับเด็กและเยาวชนมีลักษณะร่วมกับวรรณคดีทั่วไป คือ เป็นศิลปกรรมที่เกิดขึ้นเพื่อตอบสนองความต้องการทางสุนทรียะ (สมพร จารุณัฐ, 2541 : 6) ในด้านการแต่งหรือการเขียนวรรณกรรมสำหรับเยาวชน แนวคิดหรือแก่นเรื่อง คือ หัวใจสำคัญของเรื่องหรือปรัชญาสำคัญของเรื่อง พิจารณาเพื่อให้รู้ และเข้าใจเป็นแนวทางเบื้องต้นว่าเรื่องนั้นมีแก่นสาระอย่างไร หรือเน้นการนำเสนอปรัชญาความคิดใดเป็นประการสำคัญ เพื่อที่ผู้อ่านจะได้อาศัยหรือเชื่อมโยงพิจารณาองค์ประกอบส่วนอื่น ๆ ของเรื่องได้สะดวก และสอดคล้องกันยิ่งขึ้น (ศิวกานท์ ปทุมสูติ, 2553 : 159)

ดังนั้น วรรณกรรมเยาวชนที่แต่งขึ้นมาเป็นงานเขียนที่สร้างขึ้นเพื่อให้กลุ่มเยาวชนอ่านโดยเฉพาะ จึงมีลักษณะที่แตกต่างจากวรรณกรรมสำหรับผู้ใหญ่ และบุคคลทั่วไปที่ไม่ใช่กลุ่มเยาวชนผู้เขียนจะต้องคำนึงถึงว่าจะเขียนเรื่องอะไร ในรูปแบบใด และจะต้องเหมาะสมกับวัยของกลุ่มเยาวชนโดยไม่เพียงแต่ช่วยให้เยาวชนได้ใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์เพียงอย่างเดียวแต่ยังเป็นการปลูกฝังนิสัยรักการอ่าน ช่วยพัฒนาทักษะทางภาษา สร้างความสนุกสนานเพลิดเพลินในการอ่านเกิดความคิดสร้างสรรค์ช่วยให้ได้รับข้อคิดและคติธรรมดี ๆ จากเรื่องที่อ่าน และสามารถนำมาปรับใช้ในทางปฏิบัติได้ เมื่อการสร้างสรรค์งานสำหรับเยาวชนไม่ใช่สิ่งที่กระทำกันได้ง่าย นักเขียนที่ประสบความสำเร็จในงานประเภทนี้ต้องเป็นผู้ที่มีความสามารถในการใช้ภาษา และต้องมีวิธีการเล่าเรื่อง เพื่อสื่อสารให้กลุ่มที่เป็นเยาวชนเข้าใจและเกิดจินตนาการในเชิงสร้างสรรค์ได้ ด้วยความคาดหวังว่าเยาวชนจะได้รับทั้งข้อคิดและคติธรรมที่แฝงในวรรณกรรมเรื่องต่าง ๆ จึงได้มีการจัดประกวดหนังสือประเภทนี้ขึ้น โครงการประกวดงานเขียนรางวัลนายอินทร์อะวอร์ดจึงเป็นกิจกรรมสร้างสรรค์ที่มุ่งหวังให้เป็นเวทีแสดงความสามารถของนักเขียน อีกทั้งเป็นแรงสนับสนุนให้เกิดงานเขียนใหม่ ๆ ที่มีคุณภาพในสังคมไทย ซึ่งรางวัลนายอินทร์อะวอร์ดเริ่มขึ้นเมื่อปี 2542 โดยแบ่งงานเขียนออกเป็น 6 ประเภท ได้แก่ สารคดี วรรณกรรมเยาวชน หนังสือภาพสำหรับเด็ก นวนิยาย เรื่องสั้น กวีนิพนธ์ สำหรับรางวัลนายอินทร์อะวอร์ดครั้งที่ 11 ประจำปี 2553 รางวัลยอดเยี่ยมนายอินทร์อะวอร์ด ได้แก่ เรื่อง “เด็กชายธรรมดาในดินแดนแห่งเวทมนตร์” ผลงานการเขียนของสาคร พูลสุข ฝ่ายการตลาดและประชาสัมพันธ์ บริษัทอมรินทร์พริ้นติ้งแอนด์พับลิชชิ่ง จำกัด มหาชน (ชลดา สุทธิวรานต์, 2552 : 3)

เด็กชายธรรมดาในดินแดนแห่งเวทมนตร์ (สาคร พูลสุข, 2553) เป็นวรรณกรรมที่เกี่ยวกับเรื่องราวของเด็กชายที่ชื่อ “ธรรมดา” ซึ่งขึ้นไปอ่านหนังสือนิทานบนภูเขา เมื่อกลับลงมาเขาก็พบว่าหมู่บ้าน และโลกของตนเองเปลี่ยนไปเพราะมีคนมาขายคาถาทำให้ชาวบ้านเสกอะไรก็ได้ตามใจต้องการแต่ธรรมดากลับเป็นคนเดียวที่ไม่รู้คาถา จึงต้องเผชิญกับความเปลี่ยนแปลงของโลกอย่างฉับพลัน และต้องออกเดินทางตามหากลุ่มเด็กผู้ที่มีหัวใจบริสุทธิ์ เพื่อทำให้โลกกลับมาเป็นปกติดังเดิม

ด้วยเหตุผลดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาข้อคิดและคติธรรมที่ปรากฏในวรรณกรรมเยาวชนรางวัลนายอินทร์อะวอร์ด เรื่อง “เด็กชายธรรมดาในดินแดนแห่งเวทมนตร์” ของสาคร พูลสุข ซึ่งวรรณกรรมเยาวชนเรื่องนี้เป็นเสมือนเครื่องมือในการอบรมสั่งสอน และส่งเสริมให้เยาวชนมีความรู้ที่

กว้างขวาง เป็นเสมือนภาพจำลองที่เยาวชนสามารถเรียนรู้วิธีแก้ปัญหาชีวิต เรียนรู้ความจริงในสังคมรอบ ๆ ตัว อีกทั้งจะได้แนวทางในการนำข้อคิดและคติธรรมที่ดีไปปรับใช้ให้เกิดประโยชน์ในด้านอื่น ๆ ต่อไป

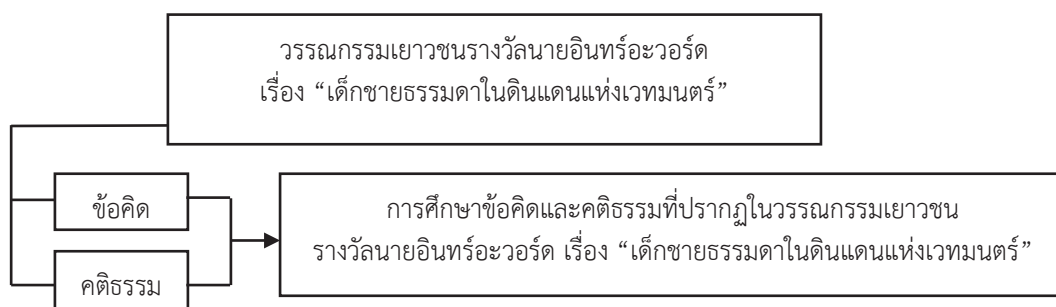
วัตถุประสงค์ของการวิจัย

- 1) เพื่อศึกษาข้อคิดที่ปรากฏในวรรณกรรมเยาวชนรางวัลนายอินทร์อะวอร์ด เรื่อง “เด็กชายธรรมดาในดินแดนแห่งเวทมนตร์”
- 2) เพื่อศึกษาคติธรรมที่ปรากฏในวรรณกรรมเยาวชนรางวัลนายอินทร์อะวอร์ด เรื่อง “เด็กชายธรรมดาในดินแดนแห่งเวทมนตร์”

สมมติฐานของการวิจัย

ข้อคิดและคติธรรมที่ปรากฏในวรรณกรรมเยาวชนรางวัลนายอินทร์อะวอร์ดเรื่อง “เด็กชายธรรมดาในดินแดนแห่งเวทมนตร์” ของสาคร พูลสุข มีข้อคิดและคติธรรมที่เกี่ยวกับความพยายาม ความเข้มแข็งความอดทนต่อสู้กับปัญหา ความมีน้ำใจ ความขยัน การเป็นคนดี เป็นต้น

กรอบแนวคิดการวิจัย

ขอบเขตในการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ วรรณกรรมเยาวชนรางวัลนายอินทร์อะวอร์ด ปี พ.ศ. 2542-2562 ทั้งหมด

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ วรรณกรรมเยาวชนเรื่อง เด็กชายธรรมดาในดินแดนแห่งเวทมนตร์ ของสาคร พูลสุข ที่ได้รับรางวัลวรรณกรรมเยาวชนรางวัลนายอินทร์อะวอร์ด ประจำปี พ.ศ. 2553 จำนวน 15 ตอน ดังนี้

1. เด็กชายธรรมดา	2. ความเปลี่ยนแปลง
3. คนแปลกหน้าของหมู่บ้าน	4. ลูกชายภูเข
5. มนุษย์หุ่น	6. กำเนิดหัวใจทองคำ
7. เธอ...ผู้เกิดแต่แสง	8. พบนกกลางคืน
9. สีสหาย	10. อดีตของนกกลางคืน
11. ก่อนจะเป็นหุ่นกระป๋อง	12. คินแห่งความหวัง
13. เด็กธรรมดาในดินแดนแห่งเวทมนตร์	14. สู่มาตุภูมิ
15. นิทานของธรรมดา	

ขอบเขตด้านเนื้อหา เนื้อหาที่ศึกษาในการวิจัยครั้งนี้ คือ ข้อคิดและคติธรรมที่ปรากฏในวรรณกรรมเยาวชนรางวัลนายอินทร์อะวอร์ด ประจำปี พ.ศ. 2553 เรื่อง “เด็กชายธรรมดาในดินแดนแห่งเวทมนตร์”

ขอบเขตด้านเกณฑ์ การศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาเรื่อง ข้อคิดและคติธรรมที่ปรากฏในวรรณกรรมเยาวชน รางวัลนายอินทร์อะวอร์ด ประจำปี พ.ศ. 2553 เรื่อง “เด็กชายธรรมดาในดินแดนแห่งเวทมนตร์” ผู้วิจัยได้กำหนดแนวทางการวิเคราะห์ข้อคิดและคติธรรมดังนี้

1. เกณฑ์ด้านข้อคิดหรือแนวคิด ผู้วิจัยได้ใช้หลักเกณฑ์การวิเคราะห์ข้อคิดหรือแนวคิดของสุวรรณา เกรียงไกรเพ็ชร (สุวรรณา เกรียงไกรเพ็ชร, 2548 : 11) ซึ่งแบ่งแนวคิดออกเป็น 4 ประเภท ดังนี้

1. แนวคิดแสดงทัศนคติ
2. แนวคิดแสดงพฤติกรรม
3. แนวคิดแสดงภาพและเหตุการณ์
4. แนวคิดแสดงอารมณ์

2. เกณฑ์ด้านคติธรรม คุณธรรม และจริยธรรม ผู้วิจัยได้ใช้หลักเกณฑ์การวิเคราะห์คติธรรมหรือคุณธรรมของอมรา เล็กเริงสินธุ์ (อมรา เล็กเริงสินธุ์, 2542 : 96) ซึ่งมีคุณธรรม 12 ประการ ดังนี้

1. ความมีวินัย
2. ความกล้าหาญ กล้าในสิ่งที่ถูกต้อง
3. ความกตัญญู รู้คุณบรรพชน รู้คุณธรรมชาติ
4. ความมีเมตตา รู้จักยินดี และเป็นสุขกับการให้
5. ความอดทน สู้งาน มีความมุ่งมั่น ใฝ่ความสำเร็จ
6. ความเสียสละ ไม่เห็นแก่ตัว
7. ความสามัคคี ประนีประนอม รักสันติ
8. ความซื่อสัตย์ต่อตนเอง ต่อครอบครัว ต่อสังคม
9. ความขยันหมั่นเพียร ไม่หวังแต่จะหาทางลัดในชีวิตการทำงาน
10. ความเป็นตัวของตัวเอง มั่นใจในตนเอง และรู้จักพึ่งพาตนเอง
11. ความสันโดษ รู้จักพอ ไม่ดิ้นรนแสวงหาจนลืมความเป็นมนุษย์
12. ความอ่อนน้อมถ่อมตน ไม่เป็นคนวางก้าม ชอบมีและชอบใช้อำนาจ

การวิเคราะห์ข้อมูล

จากการศึกษาประวัติและผลงานวรรณกรรมเยาวชนรางวัลนายอินทร์อะวอร์ด ประจำปี พ.ศ. 2553 เรื่อง “เด็กชายธรรมดาในดินแดนแห่งเวทมนตร์” ผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

1. ผู้วิจัยศึกษาวิเคราะห์ข้อคิดและคติธรรมที่ปรากฏในวรรณกรรมเยาวชนรางวัลนายอินทร์อะวอร์ด เรื่อง “เด็กชายธรรมดาในดินแดนแห่งเวทมนตร์”
2. นำเสนอผลการวิจัยในรูปแบบพรรณนาวิเคราะห์
3. สรุปและอภิปรายผลการวิจัย

ผลการวิจัย

จากการศึกษาข้อคิดที่ปรากฏในวรรณกรรมเยาวชนรางวัลนายอินทร์อะวอร์ด ประจำปี 2553 เรื่อง “เด็กชายธรรมดาในดินแดนแห่งเวทมนตร์” ตัวอย่างผลการวิเคราะห์ดังนี้

ข้อคิด/

ตัวอย่าง

แนวคิด

แนวคิด

“ต่อไปบ้านเราจะกินอาหารเข้าแบบนี้ แก่ต้องเรียนรู้วิถีกินอาหารแบบพวก

แสดงทัศนะ ฝรั่ง แกคงจะรู้ว่าแม่ไม่ได้นอนทั้งคืน เพราะต้องนั่งเสกอาหารให้แก มันไม่ถนัดนัก หรือกว่าจะได้อาหารพวกนี้มา”...

น้องชายของธรรมดาคิดว่าขนมปัง ไข่กรอบ และหมูแฮม ขึ้นมาติดกิน แม่บ่นว่าไม่ถูกต้องและบอกว่า วันนี้แม่จะเสกคู่มือการกินอาหารแบบฝรั่งขึ้นมา เพื่อให้ทุกคนในบ้านนี้เป็นผู้มีมารยาทอันดีบนโต๊ะอาหาร เพราะแม่แน่ใจว่า แม่ทุกคนหมู่บ้านจะต้องทำเหมือนที่แม่ทำ

(คนแปลหน้าของหมู่บ้าน หน้า 23)

จากข้อความข้างต้น ผู้เขียนแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับค่านิยมไว้ว่า การเลียนแบบวิธีการรับประทานอาหารแบบชาวตะวันตก การทำตามกระแสความนิยม การฝึกตนเองให้เป็นผู้ที่มีมารยาทบนโต๊ะอาหาร และเพื่อให้มีความทันสมัย

แนวคิด ...เจ้าของบ้านเป็นหัวหน้าคณะกายกรรมผาดโผน เขารวบรวมบรรดานักแสดงมาจากที่ต่าง ๆ เขาซื้อคนแคระคู่แฝดมาจากแดนไกลด้วยเงินเพียงไม่กี่บาท

แสดง เขาฝึกฝนแกมบังคับให้เด็กชายผอมแกร็นกระโดดลงถึงน้ำจากที่สูง เขาเสาะหาวิธีการแสดงตลกโหดร้ายเอาใจคนดู

พฤติกรรม

วันหนึ่ง นักแสดงผาดโผนชายคนหนึ่งโชคร้าย เกิดอุบัติเหตุ เสียชีวิตในการแสดง แทนที่จะโคกเศร้าเสียใจ หัวหน้าคณะกลับกระหยิ่มยิ้มย่อง เพราะเขาหมายตามรยาของนักแสดงโชคร้ายคนนั้นไว้ เมื่อจัดการเรื่องศพเรียบร้อยแล้ว เขาหลอกลวงแกมบังคับนางให้เป็นภรรยาของเขา...

(เธอ...ผู้เกิดแต่แสง หน้า 68-69)

จากข้อความข้างต้น เป็นแนวคิดที่แสดงถึงพฤติกรรมของคนที่มีประพจน์ผิด โดยการหลอกลวงและบังคับขึ้นใจผู้อื่นให้มาเป็นของตน เป็นผู้ที่มีขาดศีลธรรม สร้างความทุกข์ใจให้แก่ผู้อื่นโดยเจตนาถือว่าผิดศีลธรรม

แนวคิด เริ่มต้นด้วยดวงอาทิตย์กลมโตค่อย ๆ โผล่พ้นทิวเขาด้านทิศตะวันออก และ

แสดงภาพ อ้อมเหลี่ยมเขาเฉียงไปทางทิศเหนือเล็กน้อย ก่อนจะค่อย ๆ สาดแสงลงมาบนกลุ่ม

และ นักเรียนที่เดินอย่างอืดเอื่อยไปบนถนนลูกรัง มุ่งตรงไปยังโรงเรียน ไม่นานนัก

เหตุการณ์ เสียงเพลงชาติในทำนองที่เชื่องช้าที่สุดก็ค่อย ๆ ดังขึ้น ต่อด้วย บทสวดมนต์ ครุฑพาด

หน้าแถว แล้วโลกในตอนเช้าก็หมุนรอบ วิชาคณิตศาสตร์ ภาษาไทย วิทยาศาสตร์

ส่วนในช่วงบ่าย พวกเด็กนักเรียนนั่งสัปหงกสลับกับเสียง เยส ๆ โน ๆ ของครู

ภาษาอังกฤษ ขณะที่โลกของพวกผู้ใหญ่ก็เอาแต่หมุนรอบงานในท้องไร่ท้องนา เงย

หน้ามองเมฆฝนกับสายลมที่พัดผ่าน เพราะบางทีมันอาจหอบเอาฝูงตั๊กแตนเข้ามา

ด้วย หุ่นไล่กลางทุ่งยืนโดดเดี่ยว ไล่หลุดออกมาเป็นเส้นยาว ปลิวไสวอยู่ในสายลม

ส่วนบนถนนเพียงสายเดียวที่ตัดผ่านหมู่บ้านก็กลายเป็นที่พักผ่อนของผู้งัวควาย ซึ่ง

ใช้เวลากลางวันนอน เคี้ยวเอื้องจนฟองน้ำลายสีขาวไหลออกมานอกปาก

(เด็กชายธรรมดา หน้า 3)

จากข้อความข้างต้น เป็นการบรรยายและพรรณนาภาพของดวงอาทิตย์ขึ้น-ลง เล่าเรื่องผ่านฉากตอนที่นักเรียนเดินทางไปโรงเรียนแต่เช้า เพื่อทำกิจกรรมหน้าเสาธง และเรียนในรายวิชาต่าง ๆ ตามหลักสูตรการศึกษา รวมไปถึงแสดงภาพวิถีชีวิตของผู้ใหญ่ที่หนีไม่พ้นเรื่องของการทำงาน

แนวคิด แทนคำตอบ ไตรรงค์หยิบหนังสือเล่มหนึ่งออกมาจากกระเป๋า ยื่นให้ธรรมดาดู
แสดง หนังสือเล่มนั้นมีหน้าปกเป็นรูปครีษณชัย แต่มีรอยฟ้าฟาดตรงหน้ามาก กำลังชี้ไม่
อารมณ์ กวาดเหาะไปบนอากาศ ตัวหนังสือชื่อเรื่องเขียนว่า แฮครี พอตเตอร์ชัย
 ธรรมดาอยากจะหัวเราะออกมาดัง ๆ แต่เมื่อเห็นสีหน้าเธอจึงเอางังของไตรรงค์
 แล้วก็ล้มเลิกความตั้งใจเสีย

(คนแปลหน้าของหมู่บ้าน หน้า 28)

จากข้อความข้างต้น ตัวละครแสดงพฤติกรรมคล้ายกับจะหัวเราะเยาะผลงาน
 ของเพื่อนแต่เมื่อมองหน้าเพื่อนแล้วก็หยุด เนื่องจากมองเห็นความตั้งใจของเพื่อน

จากการศึกษาตีธรรมที่ปรากฏในวรรณกรรมเยาวชนรางวัลนายอินทร์อะวอร์ด ประจำปี 2553 เรื่อง
 “เด็กชายธรรมดาในดินแดนแห่งเวทมนตร์” ตัวอย่างผลการวิเคราะห์ดังนี้

คติธรรม **ตัวอย่าง**
ความมีวินัย “พวกเราตั้งแถวต้อนรับพวกเขาเร็วเข้า ตั้งเป็นสองแถว เว้นทางเดินตรง
 กลางสำหรับพวกเขา แล้วเปล่งแสงในตัวเองออกมาให้เต็มที่ คืนนี้พวกเราจะได้
 เห็นความอัศจรรย์ในตัวของพวกเขาเอง”

(คินแห่งความหวัง หน้า 144)

จากข้อความข้างต้น ผู้เขียนแสดงถึงความมีวินัยไว้ว่า การปฏิบัติตามคำสั่ง
 พร้อม ๆ กันทำให้เกิดความเป็นระเบียบเรียบร้อย

ความกล้าหาญ ในที่สุดเด็ก ๆ ในหมู่บ้านก็ร่วมร้องเพลงกับพวกเขา เสียงเพลงนั้นดังมาก
 ยิ่งขึ้นทุกที นกน้อยเป็นคนอธิบายถึงวิธีการพูดพร้อม ๆ กัน ร้องเพลงพร้อม ๆ
 กัน หัวเราะพร้อม ๆ กัน ร้องให้พร้อม ๆ กันแก่เด็กในหมู่บ้าน ความรู้สึกอัน
 คุ่นเคยที่เหือดหายไปกลับคืนมายังพวกเขาเด็ก ๆ อีกครั้ง

“เออละ คราวนี้เราจะไม่ร้องเพลงอย่างเดียว เราจะเก็บขยะไปด้วย”
 ธรรมดาเสนอพวกเขาเด็ก ๆ ในหมู่บ้านมองหน้ากันด้วยความงุนงง นานมาแล้วที่
 พวกเขาไม่เคยเห็นคนเก็บขยะมีแต่คนสร้างขยะเต็มหมู่บ้าน

(สู่มาตุภูมิ หน้า 170)

จากข้อความข้างต้น ผู้เขียนแสดงถึงความกล้าหาญ กล้าในสิ่งที่ถูกต้องไว้ว่า
 การกระทำของเด็กไม่มีอะไรซับซ้อน คิดอย่างไรทำอย่างนั้น พวกเขาแค่ต้องการ
 ลงมือทำอะไรด้วยตัวเอง โดยที่ไม่ต้องไปป่าวประกาศขอให้ใครต่อใครมาช่วย แต่
 พลังของเด็กสามารถทำให้คนอื่น ๆ อยากเข้ามาช่วยด้วยความเต็มใจ

ความกตัญญู “เราต้องปลุกพวกเขาให้ตื่นขึ้นมาทำงาน เป็นการตอบแทนพวกเขาไปด้วย
 ในตัว” น้ำเขียว บอกตัวเอง เขาเข้านอนแต่หัวค่ำ และรีบตื่นขึ้นมาก่อนสว่าง น้ำ
 เขียวเดินไปตามท้องถนน ปากตะโกนปลุกให้ผู้คนลุกตื่นขึ้นมาทำงาน
 “พี่น้องทั้งหลายตื่นเถิด ตื่นขึ้นมาทำงาน ทำการเกิด นี่ก็ใกล้สว่างแล้ว”

(นิทานของธรรมดา หน้า 189)

จากข้อความข้างต้น ผู้เขียนแสดงถึงความกตัญญูไว้ว่า การตอบแทนผู้มี
 พระคุณที่เคยช่วยเหลือตนเองไว้ ย่อมเป็นสิ่งที่ควรกระทำ

ความมีเมตตา “มันจะเป็นไปได้หรือ” นกน้อยยังไม่แน่ใจ

“ทำไมจะเป็นไปไม่ได้ เธอลืมเด็กโรคเรื้อนที่เธอใช้แสงรักษาให้หายไปแล้วหรือ” นกกลางคืนว่า

“ฉันจะลองดู” นกน้อยพูด เธอเดินเข้าไปใกล้หุ่นไล่กา ยื่นมือขานวลของเธอไปแตะตรงตำแหน่งของหัวใจหุ่นไล่กา นกน้อยหลับตาและอธิษฐาน

นกเอี้ยงมีความรู้สึกเหมือนถูกปลุกให้ตื่นจากความฝัน ด้วยกระแสบางอย่างที่แสนจะอบอุ่นและนุ่มนวล กระแสนั้นค่อย ๆ ไหลไปตามร่างของเขา มันเริ่มต้นตรงปลายมือ ปลายเท้า แขน ขา อาบเอิบเข้าไปในหัวอก และสุดท้ายกลายเป็นกระแสอบอุ่นอยู่ในหัวใจ

แสงจากร่างของนกน้อยส่องให้เห็นแขนขาของหุ่นไล่กาที่ค่อย ๆ ขยับได้ทีละนิด จนในที่สุดหุ่นไล่กา กลับกลายเป็นเด็กกำพร้าแห่งท้องทุ่งเหมือนเดิม

(คืนแห่งความหวัง หน้า 146-147)

จากข้อความข้างต้น ผู้เขียนแสดงถึงความมีเมตตาไว้ว่า ความปรารถนาที่อยากจะให้ผู้อื่นมีความสุข ต้องเริ่มด้วยการยื่นมือเข้าไปช่วยเหลือ

ความอดทน

เมื่อพ้นจากราวป่า ธรรมชาติรู้สึกเหมือนถูกจับขังอยู่ท่ามกลางแดดจ้า ส่วนกระป๋องต้องคอยเช็ดเหงื่อของตัวเอง ซึ่งไหลลงมาอาบร่าง เขาต้องใช้ความพยายามอย่างหนักในการเดินแต่ละก้าว ร่างกายซิกหนึ่งของเขาแวววาวอยู่ในแสงแดด ในขณะที่อีกซิกหนึ่งเต็มไปด้วยเหงื่อ แต่ด้วยความมุ่งมั่นและความหวังซึ่งค่อย ๆ ก่อตัวขึ้นมาในหัวความคิด ทำให้กระป๋องมีความอดทน

(มนุษย์หุ่น หน้า 48)

จากข้อความข้างต้น ผู้เขียนแสดงถึงความอดทนไว้ว่า ถึงแม้ร่างกายจะไม่สมบูรณ์ แต่ถ้ามีความอดทนและความมุ่งมั่นในการทำสิ่งต่าง ๆ ก็สามารถทำได้สำเร็จเช่นกัน

ความเสียสละ

“ทำไมพวกเราถึงไม่มีโอกาสทำอย่างที่เราทำกันบ้างนะ” หิงห้อยตัวหนึ่งพูดด้วยความน้อยใจ

“เจ้าพูดอย่างนั้นไม่ถูกนะ เราเป็นหิงห้อยลาดตระเวน เราก็ต้องทำหน้าที่ของเราถึงแม้จะไม่ได้เป็นหนึ่งในพวกนั้น แต่พวกเราเป็นหนึ่งในพวกเรา เจ้าเคยได้ยินเรื่องอย่างนี้ที่พวกมดเขาทำกันไหมหน้าที่ใครหน้าที่มัน”

(คืนแห่งความหวัง หน้า 143-144)

จากข้อความข้างต้น ผู้เขียนแสดงถึงความเสียสละไว้ว่า ถึงแม้บางครั้งจะไม่มีโอกาสได้ทำในสิ่งที่ตนเองอยากทำ แต่แค่ทำหน้าที่ที่ตนได้รับมอบหมายให้ออกมาดีที่สุด แค่นั้นก็ภูมิใจแล้ว

ความสามัคคี

ประนีประนอม รักสันติ

“ถ้าเจอขยะกลางทางล่ะ” นกเอี้ยงถาม

“เก็บให้หมด เราจะเก็บขยะไปตามรายทาง จนกว่าจะถึงบ้านของธรรมดา” คิมว่า

“เก็บให้หมด” พวกเขาพูดพร้อมกันอีก

“พูดพร้อม ๆ กันมันก็ทำให้รู้สึกheimdine ต่อไปพวกเราจะพูดพร้อม ๆ กันให้มาก ๆ ดีไหม”

นกน้อยเสนอ

(สุมาตภูมิ หน้า 164)

จากข้อความข้างต้น ผู้เขียนแสดงถึงความสามัคคีไว้ว่า เมื่อทุกคนมีความสามัคคีกัน ย่อมทำให้เกิดพลังทางบวก มีแรงฮึกเหิมขึ้นมา ส่งผลให้งานต่าง ๆ สำเร็จได้เร็วขึ้น

ความซื่อสัตย์	...ยังมีคนคอยพวกเราอยู่อีกคนหนึ่ง <u>ฉันสัญญากับเขาไว้แล้วว่าจะกลับไปหา</u>
ต่อตนเอง	<u>หลังจากที่พบพวกเธอ</u> ” นกกลางคืนว่า
ต่อครอบครัว	“ใครกันที่กำลังรอพวกเราอยู่” ธรรมดาถาม
ต่อสังคม	“นายลิม คนที่มีหัวใจทองคำเสียแล้วหรือ” นกกลางคืนเตือนความจำ “ใช่ จริงด้วย เราต้องไปหาเขา เราพบคนที่มีแสงออกมาจากตัวเองแล้ว เหลือแต่เขา คนที่มีหัวใจทองคำ” น้ำเสียงของธรรมดาทั้งตื่นเต้นและเปี่ยมไปด้วยความหวัง

(สีสหาย หน้า 103)

จากข้อความข้างต้น ผู้เขียนแสดงถึงความซื่อสัตย์ของนกกลางคืนต่อเพื่อนไว้ว่า เป็นผู้ที่รักษาคำมั่นสัญญาที่ให้ไว้กับหุ่นไล่กาว่าจะกลับไปหาอีกครั้ง

ความขยันหมั่นเพียร	หลังจากตื่นนอน นกน้อยต้องนำเสื้อผ้าของทุกคนในบ้านไปซักที่ลำธาร เสื้อผ้ากองโตกับแผ่นไม้กระดานที่ใช้สำหรับวางผ้าแล้วตีเพื่อให้คราบสกปรกหลุดออกไป เป็นภาพจินตนาการของผู้คนในละแวกนั้น นกน้อยใช้เวลาครึ่งวันในการซักเสื้อผ้า และอีกครั้งวันสำหรับการทำงานในสวน
--------------------	---

(เธอ...ผู้เกิดแต่แสง หน้า 71)

จากข้อความข้างต้น ผู้เขียนแสดงถึงความขยันหมั่นเพียรไว้ว่า คนที่มีความขยันหมั่นเพียรในการทำงาน แม้จะมีงานรออยู่เป็นจำนวนมาก ก็สามารถทำให้งานเสร็จเร็วขึ้นได้ เพราะความขยัน

ความเป็นตัวของตัวเอง	“ผมจะทำอะไรได้ล่ะครับ ในเมื่อผมไม่มีอะไรเลยสักอย่าง คาถาผมก็ไม่มี ผมเป็นแค่เด็กธรรมดาคนหนึ่ง”
มั่นใจในตนเอง และรู้จักพึ่งพาตนเอง	“ความเป็นเด็กธรรมดาของเอ็งยังงี้ละที่จะทำอะไรได้ตั้งหลายอย่าง <u>ความเป็นคนธรรมดา หัวใจธรรมดา ที่ไม่ถูกรอรับเหมือนคนอื่น</u> เอ็งจำไม่ได้รี ที่พ่อเคยบอกเอ็งว่า พ่ออยากให้เอ็งเป็นแค่คนธรรมดา ตอนนี้อยู่เวลาที่เอ็งจะต้องใช้ความเป็นคนธรรมดาตามหาวิญญาณของคนที่สูญหายไป เพราะโดนเวทมนตร์ครอบงำ ให้พวกเขากลับกลายมาเป็นคนธรรมดาอีกครั้ง”

(ลูกชายภูเขาสี หน้า 34-35)

จากข้อความข้างต้น ผู้เขียนแสดงถึงความเป็นตัวของตัวเองไว้ว่า การสอนให้ลูกมีความเป็นตัวของตัวเองในแบบปกติธรรมดา ไม่ต้องไปทำตามคนอื่น ไม่ต้องถูกรอรับ แต่ถึงแม้จะเป็นแค่คนธรรมดาก็สามารถทำในสิ่งที่ดีและสิ่งที่ถูกต้องแก่ตนเอง และผู้อื่นได้เช่นกัน

ความสันโดษรู้จักพอ	“ถ้านายมีชีวิตเป็นของตัวเอง นายจะได้ร้องเพลงที่นายอยากร้อง นายจะได้พูดกับตัวเองตามที่นายอยากพูด นายจะได้นอนบนพื้นดินซึ่งเป็นที่นอนที่อบอุ่นที่สุดเท่าที่โลกนี้เคยมีที่นอนมานายจะได้กระโจนลงน้ำ นายจะได้ยืนมองทุ่งนาซึ่งกว้างใหญ่สุดลูกหูลูกตา นายจะได้ยินเสียงลมพัด”
--------------------	--

(กำเนิดหัวใจทองคำ หน้า 57)

จากข้อความข้างต้น ผู้เขียนแสดงถึงความสันโดษไว้ว่า การได้มีชีวิต และการได้เป็นตัวของตัวเอง ได้ทำในสิ่งที่ตนเองอยากทำ เป็นสิ่งที่มีค่าและมีความสุขมากที่สุด และเป็นสิ่งที่มนุษย์ทุกคนพึงปรารถนา

ความอ่อน

น้อม

ถ่อมตน

...ธรรมดาพยายามวาดภาพการเดินทางผจญภัยของเด็กที่เขาค่อยอ่านมาจากหนังสือ พวกเด็กเหล่านั้นต่างพากันเอาคุณธรรม ความสัตย์ซื่อ คุณงามความดี ความกตัญญู ผจญไปในโลกกว้างแล้วในที่สุดพวกเขาก็สามารถรอดพ้นจากภัยอันตรายทั้งปวงไปได้..

ก่อนจะพ้นไปจากเขตหมู่บ้าน ธรรมดานอนก้มหน้าซบแผ่นดิน ซับเอาไอร้อนจากแผ่นดินจนเต็มหัวอก เขาอยากได้พลังจากผืนดินที่เคยอาศัย ถึงแม้ว่าบัดนี้แผ่นดินเองอาจจะต้องแอบหลั่งน้ำตาออกมาอย่างเงียบ ๆ แต่ถึงอย่าง ธรรมดาคิดว่าแผ่นดินยังคงมีพลัง และรอคอยให้เขานำวิญญานที่แท้จริงของผู้คนคืนกลับมา

“ผมไปก่อนนะครับพ่อ” ธรรมดาฝากคำพูดไปกับสายลม หันหน้าไปทางภูเขา พ่อรับรู้ด้วยการแกว่งไกวต้นไม้บนตัวพ่อเห็นไหว ๆ อยู่ไกล ๆ

(มนุษย์หุ่น หน้า 39-41)

จากข้อความข้างต้น ผู้เขียนแสดงถึงความอ่อนน้อมถ่อมตนไว้ว่า การแสดงความเคารพต่อพ่อต่อถิ่นฐานบ้านเกิด และการพูดจามีความไพเราะ มีหางเสียง “ครับ” ขณะพูดกับพ่อ ซึ่งเป็นสิ่งที่คนไทยยึดถือ และปฏิบัติมาตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน

สรุปผลการวิจัย

จากการศึกษาข้อคิดและคติธรรมที่ปรากฏในวรรณกรรมเยาวชนรางวัลนายอินทร์อะวอร์ด เรื่อง “เด็กชายธรรมดาในดินแดนแห่งเวทมนตร์” ประจำปี 2553 สามารถวิเคราะห์ได้ ดังนี้

1. ข้อคิดหรือแนวคิด ประกอบด้วย

1.1 แนวคิดแสดงทักษะ	พบ 42 แห่ง
1.2 แนวคิดแสดงพฤติกรรม	พบ 15 แห่ง
1.3 แนวคิดแสดงภาพและเหตุการณ์	พบ 21 แห่ง
1.4 แนวคิดแสดงอารมณ์	พบ 35 แห่ง

2. คติธรรม คุณธรรม และจริยธรรม ประกอบด้วย

2.1 ความมีวินัย	พบ 4 แห่ง
2.2 ความกล้าหาญ	พบ 7 แห่ง
2.3 ความกตัญญู	พบ 2 แห่ง
2.4 ความมีเมตตา	พบ 9 แห่ง
2.5 ความอดทน	พบ 5 แห่ง
2.6 ความเสียสละ	พบ 5 แห่ง
2.7 ความสามัคคี ประนีประนอม รักสันติ	พบ 6 แห่ง
2.8 ความซื่อสัตย์ต่อตนเอง	พบ 2 แห่ง

2.9 ความขยันหมั่นเพียร	พบ 1 แห่ง
2.10 ความเป็นตัวของตัวเอง มั่นใจในตนเอง และรู้จักพึ่งพาตนเอง	พบ 3 แห่ง
2.11 ความสันโดษ รู้จักพอ	พบ 2 แห่ง
2.12 ความอ่อนน้อมถ่อมตน	พบ 4 แห่ง

อภิปรายผลการวิจัย

จากการศึกษาข้อคิดและคติธรรมที่ปรากฏในวรรณกรรมยาวชนรางวัลนายอินทร์อะวอร์ด เรื่อง “เด็กชายธรรมดาในดินแดนแห่งเวทมนตร์” ของสาคร พูลสุข จำนวน 15 ตอน วิเคราะห์ตามรูปแบบข้อคิดหรือแนวคิดของสุวรรณา เกรียงไกรเพ็ชร สามารถอภิปรายได้ว่า

แนวคิดใน “เด็กชายธรรมดาในดินแดนแห่งเวทมนตร์” สะท้อนเรื่องราวการใช้ชีวิตในโลกที่หมุนหันเหไปจากวิถีเดิมอย่างฉับพลัน ทำให้ผู้คนจำนวนมากลุ่มไปตามกระแสของโลกที่เปลี่ยนไปสู่โลกวัตถุนิยมที่ยึดถือลัทธิเอาอย่างผู้อื่นอย่างมัวเมา โลกแห่งการแก่งแย่งแข่งขัน โลกที่แล้งจินตนาการ โลกที่ใช้วิทยาการเพื่อสนองต่อลัทธิบริโภคนิยม ผู้คนต่างยึดถือเอาความเป็นเลิศเหนือผู้อื่นมาเป็นอุดมคติโดยไม่หยุดคิด ไตร่ตรอง และกลั่นกรองในสิ่งที่เกิดขึ้น ฉะนั้นเนื้อหาข้อคิดหรือแนวคิดเกี่ยวกับการแสดงทัศนะ จึงมีความโดดเด่น และปรากฏมากที่สุดในวรรณกรรมยาวชนรางวัลนายอินทร์อะวอร์ด ประจำปี พ.ศ. 2553 เรื่อง “เด็กชายธรรมดาในดินแดนแห่งเวทมนตร์” สอดคล้องกับผลการวิจัยของอารยา ทองเพชร (2550) ได้ศึกษาวิจัยเรื่องการวิเคราะห์แนวคิดและกลวิธีการนำเสนอแนวคิดในวรรณกรรมสำหรับเยาวชนของนางไฉน ปริญาธวัช โดยมีผู้ศึกษาวิเคราะห์แนวคิด และกลวิธีการนำเสนอแนวคิดในวรรณกรรมสำหรับเยาวชนของนางไฉน ปริญาธวัช จำนวน 10 เรื่อง โดยใช้การศึกษาเอกสาร และนำเสนอผลการศึกษาเป็นแบบพรรณนาวิเคราะห์ ผลการศึกษาพบว่า วรรณกรรมสำหรับเยาวชนของนางไฉน ปริญาธวัช ทั้ง 10 เรื่อง มีแนวคิดที่สำคัญ 4 แนวคิด คือ แนวคิดเกี่ยวกับคุณธรรม และจริยธรรม แนวคิดเกี่ยวกับ การดำเนินชีวิต และการประกอบอาชีพ แนวคิดเกี่ยวกับการศึกษา แนวคิดเกี่ยวกับสังคมและสิ่งแวดล้อมกลวิธีการนำเสนอแนวคิด 4 กลวิธี คือ กลวิธีการนำเสนอแนวคิดผ่านโครงเรื่อง กลวิธีการนำเสนอแนวคิดผ่านการสร้างตัวละคร กลวิธีการนำเสนอแนวคิดผ่านบทสนทนา และกลวิธีการนำเสนอแนวคิดผ่านการบรรยาย สอดคล้องกับผลการวิจัยของพรรณทิตา ปานเอี่ยม (2554) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การวิเคราะห์วรรณกรรมยาวชนรางวัลแว่นแก้ว ปี พ.ศ. 2552 ประเภทนวนิยาย โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อวิเคราะห์เนื้อหา แนวคิด กลวิธีการประพันธ์ และพิจารณาคุณค่าของนวนิยายยาวชนรางวัลแว่นแก้ว ปี พ.ศ. 2552 ผลการวิจัยพบว่า วรรณกรรมยาวชนที่ได้รับรางวัลแว่นแก้ว ประเภทนวนิยายทั้ง 4 เรื่อง คือ ขวดคน อยู่หนใด บ้านต่างสายเลือด หมิพิทักษ์ฝัน และการกลับมาของดาวหางดวงที่เจ็ด มีเนื้อเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการผจญภัยในโลกสมมติปรากฏอยู่ 3 เรื่อง คือ ขวดคน อยู่หนใด หมิพิทักษ์ฝัน และการกลับมาของดาวหางดวงที่เจ็ด ส่วนเนื้อเรื่องที่เป็นการผจญภัยในโลกแห่งความเป็นจริงปรากฏในเรื่อง บ้านต่างสายเลือด ส่วนแนวคิดที่พบในวรรณกรรมยาวชนที่ได้รับรางวัลแว่นแก้วมีทั้งแนวคิดหลักและแนวคิดย่อย โดยแนวคิดหลักสามารถแบ่งออกเป็น 3 แนวคิด ได้แก่ แนวคิดเรื่องของการมองชีวิต แนวคิดเรื่องครอบครัว และแนวคิดเรื่องมิตรภาพ ส่วนแนวคิดย่อยสามารถแบ่งออกเป็น 3 แนวคิด ได้แก่ แนวคิดเรื่องของการอนุรักษ์ แนวคิดเรื่องครอบครัว และแนวคิดเรื่องของการมองชีวิต ซึ่งแนวคิดที่ปรากฏเป็นแนวคิดที่เหมาะสมกับวัยของผู้อ่าน เมื่ออ่านแล้วจะสามารถเข้าใจได้โดยง่าย

คติธรรม คุณธรรม และจริยธรรมที่ปรากฏในวรรณกรรมยาวชน รางวัลนายอินทร์อะวอร์ด เรื่อง “เด็กชายธรรมดาในดินแดนแห่งเวทมนตร์” จำนวน 15 ตอน อภิปรายผลได้ว่า เนื้อหาที่เกี่ยวข้องกับคติธรรม คุณธรรม และจริยธรรม เกี่ยวกับความมีเมตตา รู้จักยินดี และเป็นสุขกับการให้ปรากฏในวรรณกรรม

สำหรับเยาวชนค่อนข้างมาก เนื่องจากผู้เขียนให้ความสำคัญกับเด็กและเยาวชนในการปลูกฝังและสอดแทรกความมีเมตตา รู้จักยินดี และเป็นสุขกับการให้ ถ่ายทอดผ่านตัวละครธรรมดา และเพื่อน ที่ให้ความช่วยเหลือซึ่งกันและกัน รวมไปถึงการได้ร่วมกันช่วยเหลือ นอกจากนี้คตินิยม คุณธรรม และจริยธรรมที่พร่องลงมา คือ ความกล้าหาญ กล้าในสิ่งที่ถูกต้อง สอดคล้องกับผลการวิจัยของชานนท์ ไชยทองดี และคณะ (2552 : 21-32) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การวิเคราะห์วรรณกรรมอีสานเรื่องคติโลกคติธรรม ผลการวิจัยพบว่า วรรณกรรมอีสานเรื่องคติโลกคติธรรมมีเค้าโครงมาจากพระสูตรต้นปึกในพุทธศาสนา มีทั้งคุณธรรม จริยธรรม ตามหลักธรรมคำสอนในพระพุทธศาสนา ซึ่งมาจากหลักปัญจกายนในพระไตรปิฎก ส่วนคุณธรรม จริยธรรมตามฮีตคองอีสาน คือ คองสิบสี่ อันเป็นบรรทัดฐานในการประพฤติปฏิบัติตนตลอดจนการดำเนินชีวิตของชาวอีสาน ซึ่งจำแนกเป็น 2 ประเด็น คือ คุณธรรมจริยธรรมสำหรับบุคคลทั่วไป และคุณธรรมจริยธรรมสำหรับชนชั้นปกครอง คุณธรรม จริยธรรมเหล่านี้เปรียบเสมือนเครื่องมือที่คอยแนะแนวทางในการดำเนินชีวิตทั้งทางโลก และทางธรรม อันทำให้ประชาชนชาวอีสานมีบทบาทหน้าที่ที่ชัดเจนต่อสังคมอีสาน จนได้รับสมัญญานามว่าเป็นดินแดนแห่งคนดี และสอดคล้องกับผลการวิจัยของธนัญชัย ชัยวุฒิมากร และบุปผา บุญทิพย์ (2559) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง แนวคิดคุณธรรมในนิทานสมัยใหม่: ด้วยรักบันดาล...นิทานสี่ขาว ของอาจอง ชุมสาย ณ อยุธยา ผลการศึกษาพบว่า การวิเคราะห์แนวคิดคุณธรรมในสารัตถะของนิทานสี่ขาว พบว่า นิทานสี่ขาวแบ่งออกเป็น 3 ประเภท ประกอบด้วย นิทานสุคตินิยม นิทานทุกคตินิยม และนิทานที่ปรากฏทั้งสุคตินิยมและทุกคตินิยม คุณลักษณะสุคตินิยมที่พบในนิทานสี่ขาว เช่น ความเมตตา กรุณา ความเพียร ความซื่อสัตย์ ความพอเพียง การใช้ปัญญาการเห็นคุณค่า ความกล้าหาญ ความเสียสละ ความกตัญญู และความยุติธรรม คุณลักษณะทุกคตินิยมที่พบในนิทานสี่ขาว เช่น ความโลภ ความเขลา ความอิจฉาริษยา ความเย่อหยิ่ง ความไม่ซื่อสัตย์ ความเห็นแก่ตัว และความไม่พอใจในสิ่งที่มียู่

จากการอภิปรายผลสรุปด้านข้อคิดและคตินิยมทั้งหมดนี้ สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ที่ผู้วิจัยต้องการศึกษาข้อคิดและคตินิยมที่ปรากฏในวรรณกรรมเยาวชนรางวัลนายอินทร์อะวอร์ด เรื่อง “เด็กชายธรรมดาในดินแดนแห่งเวทมนตร์” เพราะวรรณกรรมเยาวชนมีเนื้อหาที่สอดแทรกความรู้ในเรื่องของการใช้ชีวิต การปรับตัวให้เข้ากับ ความเปลี่ยนแปลงของสังคมยุคปัจจุบันและความเจริญก้าวหน้าทางใช้เทคโนโลยีที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว รวมถึงสอดแทรกข้อคิดและคตินิยม หลักในการประพฤติปฏิบัติตน การใช้ชีวิตร่วมกันในสังคมได้อย่างมีความสุขและสามารถนำข้อคิดและคตินิยมไปปรับใช้ในชีวิตประจำวันของตนเอง และผู้ที่ศึกษาวิจัยนี้ต่อไปได้

ข้อเสนอแนะ

จากการศึกษาข้อคิดและคตินิยมที่ปรากฏในวรรณกรรมเยาวชนรางวัลนายอินทร์อะวอร์ด เรื่อง “เด็กชายธรรมดาในดินแดนแห่งเวทมนตร์” มีประเด็นที่น่าศึกษาต่อไปนี้ได้แก่

1. ควรศึกษาวิเคราะห์ภาพสะท้อนสังคมไทยในวรรณกรรมเยาวชนของสาคร พูลสุข
2. ควรศึกษาวิเคราะห์ข้อคิดและคตินิยมในวรรณกรรมสำหรับเยาวชนที่ได้รับรางวัลนายอินทร์อะวอร์ดในปีอื่น ๆ

เอกสารอ้างอิง

- ชลดา สุทธิวรกานต์. (2552). ศึกษาความขัดแย้งของตัวละครในเรื่องสั้น รางวัลนายอินทร์อะวอร์ด พ.ศ. 2550. การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง เสนอเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาหลักสูตรปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาภาษาไทย. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยนเรศวร.

- ชไมพร พรเพ็ญพิพัฒน์. (2549). *คมความคิดในวรรณกรรมร่วมสมัย*. กรุงเทพมหานคร: วัฒนาพานิช.
- ชานนท์ ไชยทองดี และคณะ. (2552). การวิเคราะห์วรรณกรรมอีสานเรื่องคติโลกคติธรรม. *วารสารมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม*. 3(2): 21.
- ธัญชัช ชัยวุฒิมากร และรองศาสตราจารย์ บุปผา บุญทิพย์. (2559). *แนวคิดคุณธรรมในนิทานสมัยใหม่: ด้วยรักบันดาล...นิทานสีขาว ของอาจารย์ ชุมสาย ณ อยุธยา*. คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- พรรณทิศา ปานเอี่ยม. (2554). *การวิเคราะห์วรรณกรรมเยาวชนรางวัลแว่นแก้ว ปี พ.ศ. 2552 ประเภทนวนิยาย*. นครปฐม: มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- มานพ ถนอมศรี. (2546). *การเขียนหนังสือ สารคดี บันเทิงคดี สำหรับเด็กและเยาวชน*. กรุงเทพมหานคร: สิปประภา.
- ราชบัณฑิตยสถาน. (2556). *พจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2554*. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพมหานคร: ราชบัณฑิตยสถาน.
- ศิวกานท์ ปทุมสูติ. (2553). *คู่มือการอ่านคิดวิเคราะห์*. กรุงเทพมหานคร: นวสาส์นการพิมพ์.
- สมพร จารุณี. (2541). *คู่มือการเขียนเรื่องบันเทิงคดีและสารคดีสำหรับเด็ก*. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพมหานคร: องค์การค้ำของครูสภา.
- สาคร พูลสุข. (2553). *เด็กชายธรรมดาในดินแดนแห่งเวทมนตร์*. กรุงเทพมหานคร: อมรินทร์พริ้นติ้งแอนด์พับลิชชิ่ง.
- สุภาสิณี คุ่มไพร. (2557). การสืบทอดวรรณคดีและนิทานในวรรณกรรมเยาวชนไทยช่วงปี พ.ศ. 2545-2554. *วิทยานิพนธ์อักษรศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาภาษาไทย*. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- สุวรรณา เกรียงไกรเพชร. (2548). *ทางสายใหม่แห่งวรรณกรรม ทศนะวิจารณ์ต่อนวนิยายยุคแรก*. กรุงเทพมหานคร: ชมนาด.
- อมรา เล็กเริงสินธุ์. (2542). *คุณธรรมจริยธรรมสำหรับผู้บริหาร*. กรุงเทพมหานคร: เสมาธรรม.
- อารยา ทองเพชร. (2550). *การวิเคราะห์แนวคิดและกลวิธีการนำเสนอแนวคิดในวรรณกรรมสำหรับเด็ก* ของ นางไฉน ปริญาธวัช. *สารนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาภาษาไทย*. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.